اخبار کوتاه

سپرده‌های بانکی افزایش یافت

آمارهای بانک مرکزی از افزایش ۴۲.۷ درصدی مانده سپرده‌ها و ۴۴.۳ درصدی مانده تسهیلات بانکی در پایان اسفند ماه ۹۹ نسبت به پایان سال ۹۸ حکایت دارد.

به گزارش پیام آشنا، براساس گزارش بانک مرکزی از وضعیت کل مانده سپرده‌ها و تسهیلات ریالی و ارزی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری به تفکیک استان در پایان اسفند ماه سال گذشته، مانده کل سپرده‌ها به رقم ۳۸۷۵ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان رسیده است که نسبت به پایان سال قبل معادل ۴۲.۷ درصد افزایش را نشان می‌دهد. همچنین، بالاترین مبلغ سپرده‌ها مربوط به استان تهران با مانده ۲۰۸۱ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان و کم‌ترین مبلغ مربوط به استان کهگیلویه و بویراحمد معادل ۱۰ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان است.

همچنین مانده کل تسهیلات در این زمان ۲۷۹۲ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان است که نسبت به پایان سال گذشته معادل ۴۴.۳ درصد افزایش داشته است. بیش‌ترین مبلغ تسهیلات نیز مربوط به استان تهران با مانده ۱۷۶۹ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان و کم‌ترین مبلغ مربوط به استان کهگیلویه و بویر احمد معادل ۹۵۰۰ میلیارد تومان است.

شایان ذکر است که نسبت تسهیلات به سپرده‌ها بعد از کسر سپرده قانونی ۸۰.۲ درصد است که نسبت به پایان سال قبل ۸۰ - واحد درصد افزایش را نشان می‌دهد. نسبت مذکور در استان تهران ۹۳.۵ درصد و استان کهگیلویه و بویراحمد ۱۰۵.۹ درصد است.

بانک مرکزی تاکید کرده است که یکی از علل مهم، بالا بودن رقم تسهیلات و سپرده‌ها در استان تهران استقرار دفاتر مرکزی بسیاری از شرکت‌ها و مؤسسات تولیدی سایر استان‌ها در استان تهران بیان شده و عمده فعالیت‌های بانکی آنها از طریق شعب بانک‌ها و مؤسسات اعتباری استان تهران انجام می‌شود.

سخنگوی گمرک ایران اعلام کرد:
رشد ۵۰۰ درصدی کشفیات مواد مخدر در گمرکات کشور در فصل بهار

سخنگوی گمرک ایران گفت: کشفیات انواع مواد مخدر سنتی، صنعتی، روان گردان‌ها و به ویژه کشف ۱۲۰ تن پیش سازهای مواد مخدر توسط گمرک در فصل بهار نسبت به مدت مشابه، ۵۲۳ درصد رشد داشته است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از گمرک ایران، سید روح اله لطیفی در روز جهانی مبارزه با مواد مخدر، گفت: گمرک جمهوری اسلامی ایران، یکی از سازمان‌های مهم در مبارزه با سوداگران مرگ است که با مجاهدت و تلاش شبانه روزی کارکنان گمرک، تجهیز مبادی رسمی به دستگاه‌های کنترلی، ایکس ری و سگ‌های مواد یاب، کشفیات انواع مواد مخدر صنعتی و سنتی، قرص‌های روان گردان و با پیش سازها رشد چند برابری داشته است.

سخنگوی گمرک ایران افزود: مبارزه با مواد مخدر از مهمترین اولویت‌های این سازمان بوده و از این حیث گمرک جمهوری اسلامی ایران همواره جزو فعال‌ترین گمرکات عضو سازمان جهانی گمرک به حساب می‌آید. این امر مرهون تلاش همکاران گمرک در سراسر کشور به ویژه در مرزهاست که با وجود سختی‌های فراوان و امکانات محدود، مانع از عبور مواد مخدر و کالاهای قاچاق می‌شوند.

ریزش دوباره ارزهای دیجیتالی

بیتکوین در آستانه عقب نشینی مجدد به زیر ۳۰ هزار دلار قرار گرفت.

به گزارش پیام آشنا به نقل از سی‌ان‌بی‌سی، روند نزولی ارزهای دیجیتالی کماکان شکسته نشده و در این بستر انتشار اخبار منفی از سمت دولت ها بر شدت افزوده شدن ترس معامله گران در بازار دامن زده است. صرافی بایننانس- بزرگ ترین صرافی ارزهای دیجیتالی در جهان به کاربران خود در استان اونتاریو کانادا اعلام کرده است تمامی سفارشات خود را ببندند. در نتیجه سخنگیری بیشتر این ایالت بر روی فعالیت صرافی های دیجیتالی، بایننانس تصمیم گرفته است تا به فعالیت های خود در این منطقه پایان دهد.

با افزایش مقبولیت ارزهای دیجیتالی، قرار است برای نخستین امکان پذیرش این ارزها در ایستگاه های شارژ خودروهای برقی در سطح کشورهای اروپایی فراهم شود. قرار است امکان پرداخت رمزارزها از ماه نوامبر فعال شود و به تدریج و طی سه سال تعداد این ایستگاه های پذیرنده به بالای ۵۰ هزار برسد. هنوز اینکه کدام یک از ارزهای دیجیتالی مورد قبول جایگاه های فوق خواهند بود مشخص نشده است.

ژاپن که یکی از دولت‌های سختگیر در رابطه با ارزهای دیجیتالی به شمار می رود در یک تغییر موضع آشکار اجازه فعالیت به یک صرافی ارزهای دیجیتالی آمریکایی را داده است که این مساله خبر خوبی برای بازار آن هم در زمانی که همسایه این کشور یعنی چین در حال تنگ تر کردن عرصه بر روی فعالان ارز دیجیتالی است، محسوب می شود. صرافی کوین بیس که این مجوز را به دست آورده، بزرگ ترین صرافی ارزهای دیجیتالی در آمریکاست.

بورس

تلخی‌های سال ۹۹ چگونه از خاطر سهامداران خواهد رفت؟

یک تحلیلگر بازار سرمایه با بیان اینکه درایت تیم اقتصادی دولت سیزدهم می‌تواند تلخی‌های سال ۹۹ بورس را پوشش دهد، گفت: قیمت‌گذاری دستوری و فروش اوراق دولتی با نرخ کلافیه عامل توقف رشد بورس بود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، نوید اختری‌زاده با بیان اینکه آنچه سال گذشته منجر به ضرر و زیان سهامداران شد، تأمین مالی بیش از اندازه برای تأمین کسری بودجه دولت بود، گفت: ماههای ابتدای سال گذشته همه در بازار سرمایه شاهد رشدهای قیمتی بیش از حد متعارف و خارج از عرف بورس بودند؛ به نحوی که وقتی قیمتها به صورت حباب گونه، بالا رفت حقوقی‌ها و شرکتهای دولتی، در عرضه فعال شدند و فروش‌های سنگینی را انجام دادند که این امر موجب شد که از مردادماه، بازاری سراسر منفی و ریزشی داشته‌ایم.

تحلیلگر بازار سرمایه افزود: رعایت چند نکته می‌تواند در دولت سیزدهم، به نحو مؤثری به بازار سرمایه کمک کند: یکی از مهمترین مباحثی که بازار سرمایه را نه برای یک برهه کوتاهمدت بلکه برای همیشه نجات می‌دهد، خروج دولت از قیمتگذاری‌های دستوری است؛ به نحوی که در صنعت فولاد حتی دعوای سختی را بین دو وزیر بر سر قیمت گذاری شاهد بودیم و مواردی شبیه به این قیمت‌گذاری‌های دستوری، در بازار سرمایه به دفعات در دسر ساز شد و به حوزه‌های دیگری از جمله دارو هم کشیده شده و متأسفانه صنایع مختلف، با قیمت گذاری‌های دستوری دولت مواجه شدند که این امر، هنوز هم جلوی رشد سودآوری این شرکتها را گرفته است. وی تصریح کرد: اگر قیمت گذاری دستوری از بازار سرمایه حذف شود، یک بازار سراسر رقابتی را شاهد خواهیم بود که البته اصل کارکرد بازار سرمایه هم همین است؛ ضمن اینکه یک حمایت بسیار قاطع از بازار، تولید ملی و صنایع داخلی رقم خواهد خورد.

به گفته اختری‌زاده، یکی از معضلات دولت کنونی و دولتهای قبل این بود که رشد قیمتها بیش از سودآوری قیمتها بود که از آن به عنوان حباب هم یاد می‌شود و در سال ۹۹ این اتفاق رقم خورد؛ اما اکنون عملکرد و گزارش بسیاری از صنایع بورسی چشم انداز امیدبخشی را درباره سهام این صنایع ترسیم کرده است اما لازم است که دولت ساز و کار نظارتی وزارت اقتصاد را تقویت کند تا جلوی شکل گیری حباب گرفته شود.

این کارشناس ارشد بازار سرمایه افزود: علت موج سنگین خروج پول از سهام شرکتها به سمت اوراق این بود که دولت اوراق خود را به نرخ بالای غیرمنطقی به بازار عرضه می‌کرد؛ این امر، منجر به تحریک تقاضا می‌شد و مردم را ترغیب می‌کرد که سهام خود را بفروشند و اوراق خریداری کنند.

وی ادامه داد: براین اساس لازم است که انتشار اوراق دولتی با نرخ منطقی و متناسب با ساختار اقتصادی کشور انجام شود تا بازار سرمایه لطمه نبیند.

وی افزود: این اقدام برای بازار سرمایه بسیار می‌تواند راهگشا باشد و با درایتی که رئیس جمهور منتخب و تیم اقتصادی وی خواهند داشت، بازار به رشدهای خود ادامه می‌دهد.

وی گفت: رئیس‌جمهور منتخب جهت گیری های دولت سیزدهم را در مورد بازار سرمایه اعلام کرده که جهت گیری های خوبی است و اگر محقق شود طی سال جاری بسیاری از تلخی‌ها و زیان‌هایی که سهامداران در سال ۹۹ در بازار سرمایه تجربه کردند، جبران خواهد شد.

وزیر راه و شهرسازی خبر داد:
معرفی بیش از یک میلیون خانه خالی به سازمان مالیاتی

وزیر راه و شهرسازی از معرفی یک میلیون و ۳۰۰ هزار واحد مسکونی خالی از سکنه به سازمان امور مالیاتی خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، محمد اسلامی در مراسم امضای قرارداد احداث شهرک فناوری در شهرهای جدید پردیس و پرند با اشاره به اقدامات معاونت علمی و فناوری ریاست جمهور گفت: این معاونت در سال‌های اخیر با درک درستی از اقتصاد دانش بنیان وقت خود را صرف پژوهش و توسعه فناوری‌ها کرد. از آنجایی که سازوکار اقتصاد دانش بنیان نیازمند حمایت همه جانبه است ما هم با ایمان قلبی از جریان دانش بنیان حمایت می‌کنیم و موجبات تحول در شرایط روبنایی و زیربنایی شهرک‌های فناوری در دستور کار قرار دارد.

وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: پارک علم و فناوری پردیس سال‌ها ۹۰ هکتار اراضی داشت و در سقف ۹۰ هکتار باقی مانده بود. جدیداً ۲۸۰ هکتار دیگر به آن با تصویب شورای عالی شهرسازی افزوده شد و شهرک جدید دیگری هم در آن ساخته می‌شود. وی افزود: نخبگان خارج از کشور که به دنبال تأسیس شرکت‌های دانش بنیان هستند با این فرصت به وجود آمده می‌توانند به کشور برگردند تا شاهد شکل گیری پردیس هوشمند در جوار پایتخت باشیم. اسلامی همچنین در حاشیه این مراسم در جمع خبرنگاران درباره مالیات بر خانه‌های خالی گفت: یک میلیون و ۳۰۰ هزار واحد خالی را در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار دادیم تا آنها بر اساس قانون برای این واحدها گواهی مالیاتی صادر کنند.

سرپرست شرکت توزیع برق البرز:
امسال اوج مصرف برق ۱۵ روز زودتر آغاز شد

سرپرست شرکت توزیع برق البرز گفت: عدم توازن بین تولید و مصرف در اوایل خرداد باعث شد چند روزی شاهد قطع بی برنامه برق در مناطق مختلف استان باشیم

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، رامین فرج با اشاره به اینکه قطع برنامه ریزی شده برق در مناطق مختلف استان از اوایل خرداد آغاز و همچنان ادامه دارد، اظهار کرد: پیک مصرف برق در استان طبق تجربه از ۱۵ خرداد آغاز می‌شد ولی امسال به دلایلی مثل کاهش بارندگی و گرمای زودهنگام از اول خرداد ماه شروع شد که همین امر باعث شد شرکت توزیع نیروی برق برای دو سه روزی غافلگیر شود.

وی توضیح داد: عدم توازن بین تولید و مصرف در اوایل خرداد باعث شد چند روزی شاهد قطع بی برنامه برق در مناطق مختلف استان باشیم.

وی اضافه کرد: خوشبختانه قطعی بی برنامه برق طولانی نشد و از همان اوایل خرداد ماه شاهد ارائه برنامه قطعی هفتگی برق در مناطق مختلف استان هستیم.

این مسئول ادامه داد: مردم برای اطلاع از زمانبندی قطعی برق در منطقه خود می‌توانند به سایت شرکت توزیع نیروی برق استان مراجعه کنند.

فرج گفت: ویژگی این برنامه این است که مثلا اگر در منطقه شنبه از ساعت ۱۰ تا ۱۲ صبح قطعی برق اعلام شده تا آخر همان هفته قطعی برق در همان ساعت اتفاق می افتد و لازم نیست مردم هر روز به سایت مراجعه کنند.

سرپرست شرکت توزیع برق البرز افزود: قطعی برق اغلب کمتر از دو ساعت است و اگر میزان مصرف استان مدیریت شود، احتمال عدم اجرای برنامه هفتگی قطعی وجود دارد.

اولتیماتوم برای واریز سود سهام عدالت

واریز بخش دوم سود سهام عدالت درحالی در مرحله وعده وعید مسئولان باقی مانده است که دوباره صحبت از انتشار اسامی شرکت هایی که سود سهام عدالت را به حساب شرکت سپرده گذاری مرکزی واریز نکرده اند به میان آمده و به نظر می رسد این شرکت ها تا پایان هفته جاری برای واریز سود فرصت دارند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، سود سهام عدالت سالهای ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷ طی یک مرحله به حساب مشمولان سهام عدالت واریز شد، اما سود سال ۱۳۹۸ سرنوشت دیگری داشت و قرار شد طی دو مرحله به حساب سهامداران واریز شود، یعنی مرحله نخست در ۲۸ اسفند سال ۱۳۹۹ واریز شد و مشمولان ۵۰ درصد سود سهام خود را دریافت کردند.

در این راستا قرار شد مرحله دوم سود در سال جدید واریز شود و حتی وعده داده شده بود این اتفاق قبل از ماه مبارک رمضان یعنی در اواخر فروردین ماه رخ دهد. اما این اتفاق نیفتاد و پس از آن اعلام شد که شرکت ها سود سهام را به شرکت سپرده گذاری واریز نکرده اند.

در این راستا حسین فهیمی - مدیرعامل شرکت سپرده گذاری مرکزی - این خبر را در اواسط اردیبهشت ماه اعلام کرد که نام پنج شرکتی که تاکنون سود سهام عدالت را به حساب این شرکت واریز نکرده اند، اعلام خواهد شد که این اتفاق نیز نیفتاد.

پس از آن شنیده هایی از شرکت سپرده گذاری مرکزی به گوش رسید مبنی بر این که از آنجایی که شرکت هایی که باید سود را پرداخت کنند یا با مشکل مالی رو به رو هستند یا برنامه افزایش سرمایه در آن احتمالا بخش دوم سود هم به دو بخش ۳۰ درصدی و ۲۰ درصدی تبدل شده و به حساب مشمولان واریز خواهد شد اما این اتفاق رخ نداد و فرهاد دژپسند - وزیر اقتصاد و امور دارایی - اواسط خردادماه اعلام کرد که بخش دوم سهام عدالت تا قبل از عید قربان یعنی ۳۰ تیرماه سال جاری به حساب مشمولان واریز می شود.

با این حال به نظر می رسد همچنان انتشار اسامی شرکت هایی که سود را واریز نکرده اند در دستور کار سازمان بورس قرار دارد چراکه محمدعلی دهقان دهنوی٦ *رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار* در آخرین اظهار نظر خود درمورد واریز سود سهام عدالت بر این موضوع تاکید کرده است که علت دیرکرد در واریز بخش دوم سود سهام عدالت به سبب آن است که از ۳۶ شرکت بورسی سرمایه پذیر چند شرکت سودی را فعلا به حساب سپرده گذاری مرکزی به منظور تجمیع مبالغ واریز نکردند، ما به آن ها تا پایان این هفته فرصت داده‌ایم تا همکاری لازم را انجام دهند، در غیر این صورت به طور قطع اسامی آن ها را منتشر خواهیم کرد.

باید منتظر ماند و دید آیا اولتیماتوم سازمان بورس تاثیری در روند واریز سود از سوی شرکت ها دارد یا سهام داران همچنان باید در انتظار دریافت حق خود بمانند.

انتقاد دامداران از انفعال وزارت جهاد در تعیین نرخ شیرخام

قائم مقام نظام صنفی کشاورزی با بیان اینکه دولت در حالی منکر افزایش نرخ شیرخام شده که قرار بود بزودی قیمت جدید ابلاغ شود از عملکرد منفعلانه وزارت جهاد در این زمینه انتقاد کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، موسی رهنمایی با انتقاد از تأخیر دولت در ابلاغ نرخ شیرخام، گفت: در حالی که قیمت جدید شیرخام تعیین شده بود و تولیدکنندگان منتظر ابلاغ آن بودند به ناگهان رئیس دفتر رئیس جمهور به کلی منکر مسأله شد.

وی با اشاره به چند برابر شدن نرخ نهاده‌ها و علوفه دامی افزود: علاوه بر اینکه نرخ مصوب نهاده‌ها افزایش داشته، تمام نهاده مورد نیاز دامداران نیز با نرخ مصوب به دست آنان نمی‌رسد و بخشی از آن را باید از بازار آزاد تأمین کنند. رهنمایی اضافه کرد: قیمت یونجه امسال به ۵۰۰۰ تومان رسیده در حالی که در مدت مشابه سال قبل بین ۲۰۰۰ تا ۲,۲۰۰ تومان بوده. همچنین قیمت کاه که ارزش غذایی زیادی هم ندارد، سال گذشته ۱,۰۰۰ تومان بوده امسال به حدود ۳۵۰۰ تومان رسیده و کرایه حمل و نقل و سایر هزینه‌های تولید نیز افزایش سرسام آوری داشته است.

این فعال بخش خصوصی با اشاره به اینکه صنعت دام و طیور کشور طی دو سال اخیر خسارات بسیار زیادی را متحمل شده است، گفت: در صورتی که دولت با سرکوب قیمت ماده اولیه یعنی شیرخام بخواهد قیمت لبنیات تلخی را به دولت بعدی منتقل می‌کند.

وی با بیان اینکه قیمت لبنیات نیز طی ماههای اخیر چندین بار به بهانه‌های مختلف افزایش یافته است، افزود: در چنین شرایطی دامداران نمی‌توانند به تولید ادامه دهند.

رهنمایی با انتقاد از عملکرد منفعلانه وزارت جهاد کشاورزی در این میان، گفت: با توجه به اینکه شیرخام جزو کالاهای مشمول خرید تضمینی است، ما از وزیر جهاد کشاورزی درخواست می‌کنیم در شورای قیمت گذاری محصولات استراتژیک نرخ خرید تضمینی برای این محصول تعیین و اقدام به خرید آن کند، چرا که دامداران توان ادامه دادن با این روند را ندارند. این فعال بخش خصوصی تاکید کرد: اگر حجتی وزیر جهاد کشاورزی بود منتظر دولت نمی‌ماند و اقدام به خرید توافقی شیرخام می‌کرد ضمن اینکه با تمام قوا از تولیدکنندگان حمایت می‌کرد و اجازه نمی‌داد چرخ تولید بخوابد اما هم اکنون متأسفانه انگار برای هیچکس مقوله تولید اهمیتی ندارد، اگر حجتی وزیر می‌ماند ما در این شرایط نبودیم.

رهنمایی با بیان اینکه این تصمیم دولت آخرین چرخش کلید بر قفل کردن گاوداری هاست، افزود: ما از مسئولان درخواست داریم قدری متعهدانه تر به صنعت دامداری و مرغداری کشور توجه کنند.

وی با بیان اینکه قیمت عمده کالاهای اساسی از روغن، شکر، برنج گرفته تا فرآورده‌های لبنی از نوروز تاکنون افزایش چشمگیری داشته است، گفت: نقش این کالاها در زندگی مردم بسیار پررنگتر است و بنابراین ما معتقدیم که دولت بهانه جویی می‌کند تا قیمت شیر را افزایش ندهد.

به گزارش مهر، روز دوشنبه ۳۱ خرداد ۱۴۰۰، سیداحمد مقدسی، رئیس هیأت مدیره انجمن صنفی گاوداران از تعیین قیمت ۶,۴۰۰ تومان برای هر کیلوگرم شیرخام با چربی ۳.۲ درصد درب گاوداری خبر داده و گفته بود: این نرخ (سه شنبه اول تیرماه) ابلاغ می‌شود.

لوازم خانگی کوچک چقدر گران شد؟

دبیر انجمن صنفی کارفرمایی تولیدکنندگان لوازم خانگی کوچک اعلام کرد که اصلا به دلیل افزایش هزینه‌های تولید، قیمت انواع لوازم خانگی کوچک چهار تا ۲۵ درصد نسبت به سال گذشته افزایش یافته است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، ابوالقاسم شانه ساز با بیان این که قسمت بزرگی از لوازم خانگی کوچک در داخل تولید می‌شود و نیاز کشور تامین است، اظهار کرد: فقط چند مورد خاص که تولید آنها در داخل توجیه اقتصادی ندارد با هماهنگی و اجازه به کشور وارد می‌شود که از جمله آنها می‌توان به سشوار، اتو و تهویه هوا اشاره کرد.

به گفته وی میزان کالاهای وارداتی عدد بزرگی نیست و محصولات اصلی لوازم خانگی کوچک شامل چرخ گوشت، آبمیوه گیری، بلوبر، جاروبرقی، پنکه و بخاری برقی در داخل به وفور تولیدمی‌شود.

۲۰ درصد بازار قاچاق است

دبیر انجمن صنفی کارفرمایی تولیدکنندگان لوازم خانگی کوچک درباره قاچاق محصولات به کشور نیز اظهار کرد: موضوع قاچاق در ایران درمورد همه کالاها وجود دارد. درباره لوازم خانگی کوچک نیز می‌توان گفت حدود ۸۰ درصد نیاز کشور از طریق تولید داخل تامین می‌شود و حدود ۲۰ درصدی به کشور قاچاق می‌شود که عمدتا برای افرادی است که مایلند برخی کالاهای خاص را با قیمت بسیار بالا بخرد.

چقدر صادرات داریم؟

شانه ساز در پاسخ به سوالی درباره صادرات لوازم خانگی کوچک گفت: بازار داخل به اندازه کافی متقاضی دارد، میزان صادرات قابل توجه نیست و طی سال‌های اخیر کمتر از ۳۰ میلیون دلار بوده است، اما رو به رشد است. ظرفیت صادراتی نیز وابسته به تعامل بانکی و سیاسی با کشورهای همجوار است و می‌تواند به ۵۰۰ میلیون دلار هم برسد.

بازار راکد لوازم خانگی کوچک

وی همچنین در پاسخ به سوالی درباره میزان افزایش قیمت سال جاری تصریح کرد: لوازم خانگی کوچک امسال نسبت به سال گذشته بسته به نوع کالا چهار تا ۲۵ درصد افزایش قیمت داشتند.

البته با توجه به رکودی که در بازار وجود دارد تولیدکنندگان تمایلی به افزایش قیمت ندارند، اما به دلیل افزایش قیمت تمام شده کالاها در پی افزایش نرخ حمل و نقل، حقوق کارگران، انرژی و غیره، برای تامین حداقل سود قیمت کالاهای خود را افزایش می‌دهند.

یادداشت

چرا وعده اصلاحات اقتصادی هر چهارسال یکبار تکرار می شود؛ اما اجرایی نمی شود؟

هر ۴ سال یک بار وعده‌های اصلاحات اقتصادی در رقابت‌های انتخابات ریاست جمهوری مطرح می‌شود، اما به چه دلیل سیاست‌مداران پس از پیروزی از اجرای این ایده‌ها سرباز می‌زنند؟

در این روزها نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری وعده‌های زیادی درباره‌ی اصلاحات اقتصادی مدنظر خود برای بهبود شرایط معیشت مردم ارائه می‌کنند. طرح چنین اصلاحاتی برای نخستین بار نیست که توسط سیاست‌مداران مطرح می‌شود. عدم‌تعادل نظامی، تخصیص غیربهینه‌ی یارانه‌های انرژی، کسری بودجه، ناترازی صندوق‌های بازنشستگی و... همگی مشکلات سالیان دراز اقتصاد ایران هستند که به آنها خو گرفته‌ایم و هر چند سال یکبار وعده‌ی حل آنها را از زبان نامزدهای انتخابات می‌شنویم. چرا این ایده‌ی‌های زیبا و دلربا توسط سیاست‌مداران قبلی اجرا نشد؟ آیا آنها از این مشکلات و ایده‌ها بی‌خبر بودند؟ شاید بتوان گفت خیر! بیشتر این ایده‌ها بدیع نیستند و به کرات در گزارش‌های پژوهشی و رسانه‌ها مطرح شده‌اند. از این رو نمی‌توان فرضیه لیلی اطلاعی سیاست‌گذاران فعلی از این ایده‌ها را مقبول دانست. پس به چه دلیل سیاست‌مداران فعلی از اجرای این ایده‌ها سرباز زدند؟ آیا ممکن نیست نامزدهای امروز، در فردای انتخابات به همین دلایل ایده‌های زیبای خود را عملی نکنند؟

با فرض همه‌اعنی تمام ارکان نظام یا دولت برای اجرای یک سیاست اصلاحی، باز هم آن سیاست ممکن است به دلایل زیر اجرایی نشود. (برای رعایت بی‌طرفی، مثال‌ها از وعده‌های نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری پیش رو انتخاب نشده‌اند)

عدم‌امکان‌پذیری فنی یا اقتصادی

بسیاری از ایده‌های مطرح‌شده توسط نامزدهای انتخاباتی، با زیرساخت‌های موجود کشور، امکان اجرا ندارند و نیازمند سرمایه‌گذاری‌های بلندمدتی هستند که در اجرای وعده‌هاشم آنها را غیر ممکن می‌کند به عنوان مثال حل معضل کسری بودجه سال ۱۴۰۰ با درآمد حاصل از صادرات گاز به اروپا، ایده‌ای غیرعملی است؛ زیرا زیرساخت‌های فنی و حقوقی آن در کوتاهمدت در دسترس نیست. از این رو نامزدهای انتخابات باید امکان‌پذیری ایده‌های خود را نیز در نظر داشته باشند.

ریسک‌شکست

اصلاحات اقتصادی ارائه‌ما به نتیجه‌ی مطلوب نمی‌رسند و اگر جواب و شرایط پیرامونی آن به درستی سنجیده نشود، ممکن است به شکستی تمام‌عیار تبدیل شود. افزایش قیمت بنزین در آبان ۹۸ نمونه‌ی تلخی از شکست در تغییر شیوه‌ی توزیع یارانه پنهان انرژی بود. از این رو بسیاری از سیاست‌مداران ریسک اجرای چنین اصلاحاتی را قبول نکرده و سعی در استمرار وضعیت موجود دارند. از این رو نامزدهای انتخاباتی باید نسبت به ریسک ناشی از ایده‌های خود آگاه باشند و برای کاهش ریسک شکست ایده‌های خود نیز برنامه داشته باشند.

ذی‌نفعان استمرار وضعیت موجود

با وجودی که مشکلات اقتصادی کشور برای میانگین مردم همراه با هزینه است اما برخی گروه‌ها در استمرار شرایط فعلی ذی‌نفع هستند و می‌توانند مانع بهبود شرایط باشند. این گروه‌ها از طریق تجمع خیابانی، تهدید به شورش، لابی با گروه‌های پرقدرت سیاسی، رسانه‌ها و... می‌توانند هزینه‌ی اجرای سیاست اصلاحی را افزایش داده و سیاست‌مدار را از اجرای سیاست اصلاحی منصرف سازند. اگر برنامه‌ی اصلاحات چگونگی تعامل با گروه‌های ذی‌نفع را در نظر نگیرد؛ ایتر خواهد شد. سیاست‌مدار برای مواجهه با ذی‌نفعان دو راه پیش رو دارد: جبران زیان آنها یا خنثی‌سازی فشار آنها با تکیه بر قدرت دیگر گروه‌ها و بخش‌های جامعه.

باید توجه داشت که ذی‌نفعان یک تعامل بد، الزاما در گروه‌های مافیایی خلاصه نمی‌شود و ممکن است طیف وسیعی از مردم عادی نیز ذی‌نفع یک وضعیت بد باشند. به عنوان مثال اعطای یارانه‌ی سوخت به صورت یارانه‌ی قیمتی (بنزین ارزان) ذی‌نفعانی گسترده از جنس گروه‌های مافیایی (قاچاق‌کنندگان کلان) تا ذی‌نفعان خرد (سوختبران، پیک‌های موتوری و...) دارد که همین امر ظرافت چگونگی اصلاح آن را دوچندان می‌کند. در نتیجه اصلاحات اقتصادی باید چگونگی جبران زیان‌های وارداشده بر گروه‌های ذی‌نفع با چگونگی بازگیری از دیگر گروه‌های جامعه برای مقابله با ذی‌نفعان را مد نظر قرار دهد.

با توجه به موارد پیش گفته می‌توان چرایی انسداد در مسیر اصلاحات اقتصادی و چرایی عدم تحقق وعده‌های انتخاباتی را دریافت. از این رو نامزدهای انتخابات باید چگونگی مواجه با این مسائل را نیز در چارچوب برنامه‌های خود بیان کنند؛ وگرنه برنامه‌های اعلامی آنها متوهی است که بر کاغذ خواهد ماند و هیچ‌گاه اجرایی نخواهد شد. شایسته است رسانه‌ها و نخبگان نیز چگونگی مواجهه نامزدها با چالش‌های عملی اصلاحات اقتصادی را از آنها مطالبه کنند تا انتخاب مردم در فضایی شفاف‌تر رخ دهد.

حمیدرضا عظیمی‌نیا
دانشجوی دکترای اقتصاد شریف
Alborz.payam@gmail.com

خبر

یک مقام مسئول اعلام کرد:
حل مشکل نهاده‌های دامی از طریق حمل و نقل ریلی

مشاور وزیر جهاد کشاورزی گفت: نهاده‌های دامی مانده در گمرک از طریق حمل و نقل ریلی به استان‌ها حمل و در اختیار اتحادیه‌ها و تعاونی‌های دامداران قرار می‌گیرند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از صدا و سیما، مرتضی حنیفه‌زاده افزود: نهاده‌هایی که به اتحادیه‌ها و تشکل‌های دامداری می‌رسند بدون وقفه در اختیار دامداران قرار می‌گیرند تا مشکل کمبود نهاده‌های دامی در دامداری‌ها هم رفع شوند.

وی با اشاره به مشکلات دامداران در تأمین نهاده‌های دامی تاکید کرد: دامداران توان تأمین گوشت کشور به مقدار مورد نیاز را دارند، ولی متأسفانه کمبود نهاده‌های دامی کار آن‌ها را دشوار کرده است.

حنیفه‌زاده تصریح کرد: در حال حاضر نهاده به میزان کافی برای مصرف دامداران تأمین شده است، ولی سو مدیریت و مدیریت سلیقه‌ای باعث شده نهاده‌های دامی که توسط شرکت پشتیبانی امور دام به گمرکات رسیده وارد کشور نشود و به دست دامداران نرسد.

مشاور وزیر گفت: در حال حاضر مشکل اصلی نهاده‌ها که باعث کمبود آن در دامداری‌ها شده مسئله انتقال از گمرکات کشور به استان‌های مختلف است. وی ادامه داد: با توافقات صورت گرفته میان وزارت جهاد کشاورزی، گمرک و مسئولان حمل و نقل ریلی مقرر شد این نهاده‌های دامی مانده در گمرکات کشور در اسرع وقت ترخیص و از طریق حمل و نقل ریلی به تعاونی‌ها و اتحادیه‌های مربوطه و در نهایت به دست دامداران برسند.

مشاور وزیر جهاد کشاورزی افزود: نهاده‌های مانده در گمرکات به مقداری است که نیاز دامداران به نهاده‌های دامی را مرتفع کند.